



GYNÆKOLOGISK KLINIK

Speciallæge Niels Lund

Odensevej 25, 1. sal, 5500 Middelfart

Tlf. 6440 0046 E-mail: gyn@drlund.dk

BARNLØSHEDSBEHANDLING

OG

INSEMINATION

IUI-H / IUI-D

Barnløshed

Først undersøges årsagen til ufrivillig barnløshed. Dette kan skyldes grunde hos kvinden, manden eller være uforklarlig. Efter første undersøgelse kan vi som regel give dig/jer en grund til dette. Vi vurderer således kvindens evne til at producere æg, passagen gennem æggeledeerne og mandens sædkvalitet.

Ved barnløshed behandles kvinden med medicin der stimulerer ægudviklingen. Herefter anbringes mandens sæd eller donorsæd direkte i livmoderhulen (uterus). Denne teknik kaldes IntraUterin Insemination (IUI).

IUI-behandling

Forudsætningen for insemination er, at der er passage gennem æggeledeerne. En undersøgelse af kvindens æggeledeere udføres ved ultralydsskanning med væske (HSU) her i klinikken. HSU beskrives på side 3. Hvis vi ikke kan se passage ved HSU, bør der foretages en kikkertundersøgelse (laparoskopi) på sygehuset. Dette foregår i fuld bedøvelse.

Vurdering af kvindens æg bygger på menstruationshistorie, ultralydsskanning samt laboratorieprøver.

Før insemination oprenses sæden i vores laboratorium. Her adskilles sædceller og sædvæske. Meningen er, at man anvender de bedste sædceller til inseminationen. Dette gøres ved en swim-up. Insemination udføres i de timer, hvor ægløsningen sker.

Ved at lægge sæden op i toppen af livmoderen forøges det antal sædceller, som når ud i æggeledeerne, hvor befrugtningen sker. Ved en inseminationsbehandling kommer der 50 til 100 gange flere sædceller ud i æggeledeerne end ved et almindeligt samleje.

Enlig forsøger

I henhold til gældende lovgivning har enlige kvinder og lesbiske ret til behandling på lige fod med par. Sæd til insemination bestilles efter modtagers ønske og betales af den enkelte. Prisen afhænger af kvaliteten.

Sædprøve

Før vi kan gå i gang med behandlingen skal manden aflevere en sædprøve. I/du får en vejledning og et glas med hjem. Sædprøven kan afleveres alle ugens hverdage, efter forudgående aftale.

God sædkvalitet betyder at der er over 20 mio bevægelige sædceller/ml efter oprensning. Er der færre har man nedsat sædkvalitet. Hvis der er under 2 mio/ml er sædkvaliteten generelt for dårlig til, at du bliver gravid.

Behandlingsforløb

Du skal kontakte klinikken enten på telefon eller mail ved menstruationens begyndelse mhp. tid til ægskanning (follikelskanning).

Hormonbehandlingen sker ved at tage Pergotime (Clomifen) fra 3. til 7. cyklusdag. Første blødningsdag er cyklusdag 1.

Desuden gives oftest indsprøjtninger med det ægblærestimulerende hormon FSH på cyklusdag 8, 9 og 10. Du kan uden problemer selv tage disse indsprøjtninger. Vi instruerer dig.

Tidspunktet for inseminationen fastlægges ved hjælp af ultralydsskanning. Vi aftaler skannetidspunkterne med dig. Typisk udvikles der 2-3 modne ægblærer. Når de er omkring 18-21 mm store, tager kvinden selv en indsprøjtning (Ovitrelle eller Pregnyl), som giver ægløsning 1½ døgn efter. På dette tidspunkt foretages selve inseminationen i livmoderen. Hvis der udvikles mere end 4 modne ægblærer må man desværre aflyse behandlingen pga. for stor risiko for flerfoldsgraviditet.

Sæd fra partner eller donor

På den aftalte inseminationsdag afleveres sædprøven 1½ time før det aftalte tidspunkt. Har I mindre end 1 times transporttid, laves prøven hjemme og medbringes i det udleverede glas.

Hvis vi bruger donorsæd er dette leveret fra Cryos.:

<http://dk-da.cryosinternational.com/hjem.aspx>

Insemination – procedure

De oprensede sædceller sprøjtes op i livmoderhulen sammen med et næringsmedie. Dette gøres ved en gynækologisk undersøgelse. Herefter kan du forlade klinikken.

Du skal tage en graviditetstest 17 dage efter du blev insemineret. Er den negativ, starter du i en ny behandlingscyklus, når du igen får menstruation.

Blodprøver og kvinder med PCOS

I henhold til gældende lovgivning skal I have taget en blodprøve for at udelukke smitte med sygdomme, der kan overføres seksuelt – det vil sige HIV og leverbetændelse (hepatitis B og C). I kan få taget blodprøven hos jeres egen læge eller på sygehus. Vi laver en rekvisition til dette.

Kvinder med PCOS skal have taget en del andre blodprøver, som vi også laver en rekvisition til. Der kan være op til 2 måneders svartid på nogle af prøverne. Kvinder med PCOS kan ikke regne med, at de passer ind i det sædvanlige behandlingsforløb. Nogle gange skal de have FSH i en længere periode. Dette aftaler vi med den enkelte patient fra gang til gang. Se desuden:

<http://www.sundhedsguiden.dk/da/temaer/alle-temaer/polycystisk-ovarie-syndrom/>

<http://www.pcoforum.dk/news.php> og <http://www.pcoinfo.dk/>

Hvad er chancen for graviditet

Chancen for at du bliver gravid er ca. 15 % pr. cyklus. Dette tal er afhængigt af kvindens alder og sædkvaliteten. Ca. 25% hjælpes til et barn ved hjælp af insemination.

Risiko og bivirkninger

Pillerne (Pergotime/Clomifen) giver i ganske få tilfælde forbigående hestigninger og let kvalme.

Risikoen for tvillingegraviditet er ca. 7 %. Trillingegraviditet forekommer efter cirka 1 ud af 1000 inseminationer.

Risiko for graviditet uden for livmoderen er lidt højere end ved en spontan opnået graviditet, hvor dette ses hos 2-3/100 graviditeter.

I meget sjældne tilfælde kan æggestokkene blive overstimulerede og der udvikles vandsvulster. Det giver smerter og udspiling af maven. Det behandles som regel med ro i hjemmet og forsvinder efter 1-2 uger. Indlæggelseskrævende overstimulering er ekstrem sjælden og vi har endnu ikke haft et sådan tilfælde her i klinikken.

HSU – passage i æggelederne

Formålet er at undersøge, om der er passage i dine æggeledere. Dette er en forudsætning for, at du kan insemineres. Ved undersøgelsen anbringes et blødt plastikrør (kateter) i livmoderen. Dette gøres ved en gynækologisk undersøgelse. Kateteret fyldes med lidt væske, så det ikke falder ud. Mens lægen skanner, sprøjtes der mere væske gennem røret, så lægen kan se om det løber ud gennem æggelederne, dvs. om der er fri passage. Bedøvelse er ikke nødvendig. Du kan få menstruationslignende smerter i ca. 5 minutter. Du får svar på undersøgelsen med det samme. HSU foretages mellem cyklusdag 6-12.

Priser

Konsultation, undersøgelse, diagnostik og ultralyd betales af sygesikringen, når der foreligger gyldig henvisning på begge parter. Udgifter til medicin er din egen, uanset om du er patient her eller på et sygehus. På privatklinikker er alt egenbetaling.